

zgoraj), ako jih namreč ne odslovimo že prej v besedi in pismu, temveč obveljá gosp. prof. L. Piñtarja uk in priporočilo. — Baš izrečene trditve v Miklošiči sicer ni najti nikjer, toda med vrsticami jo je čitati, zlasti med temi-le že navedenimi: »so finden wir schon in einem aus dem zehnten jahrhundert stammenden denkmal, in fris. I. 29: tebe poronso me telo (tebê porača me tēlo) tibi commodo meum corpus. i. t. d. . . . »so dass wir uns nicht wundern können, wenn heutzutage porôčiti ipft. gebraucht wird.«

V. Bežek.

(Dalje prihodnjič.)

LISTEK.

Vabilo na XXVI. redni véliki zbor „Maticе Slovenske“ v sredo dné 1. mállega srpana ob $\frac{1}{2}$ 5. uri popóldne v mestni dvorani. Vrsta razpravam: 1. Predsednikov ogovor. 2. Račun o društvenem novém gospodarstvu v dóbi od dné 1. prosinca do dné 31. grudna 1890. l. 3. Volitev treh računskih presojevalcev. 4. Proračun za l. 1892. 5. Letno poročilo o odborovem delovanji v dóbi od dné 1. ržénega cveta 1890, do dné 31. vélikega travna 1891. leta. 6. Dopolnilna volitev društvenih odbornikov. 7. Posamezni navsveti in predlogi.

V Ljubljani, dné 4. ržénega cveta 1891.

Predsednik:

Jožef Marn.

Blagajnik:

Luka Robič.

Bleiweisova slavnost v Ljubljani. Omenili smo že v poslednji številki, da se je ukrep občéga zbora „Pisateljskega podpornega društva“, vzdati letos spominsko pločo Fr. Erjavcu v Ljubljani, izpremeuil v odborovi seji takó, da se priredi tega meseca Bleiweisova slavnost, pri kateri se vzdá ploča v njega hišo na Mestnem trgu v Ljubljani. Odbor „Pisateljskega podpornega društva“ se je v ta namen pomnožil z zastopniki ljubljanske čitalnice, „Slavca“ in „Sokola“ ljubljanskega ter je v svoji poslednji seji določil, da se bode vršila Bleiweisova slavnost dné 12. t. m., in sicer po tem vzporedu: Spominska ploča se odkrije točno opóldne; pred odkritjem in po odkritji zapoje „Slavec“ po jedno pesem, slavnostni govor pa bode govoril gosp. notar L. Svetec. Nató gredo društva in gostje na čitalniški vrt k slavnostnemu banketu, pri katerem bode igrala vojaška godba, zvečer pa bode koncert z vojaško godbo in petjem. — Kakor vse kaže, bode slavnost dostojna spominu nepozabnega dr. Bleiweisa, in pričakovati je, da se je obilo udeležé takó društva kakor posamičniki. Vabila z natančnim vzporedom se bodo razpošiljala te dni.

»Srce«. Spisal *Edmondo de Amicis*. Z dovoljenjem pisateljevih preložiła *Janja Miklavčič*, učiteljica. V Ljubljani, 1891. Založil Janez Giontini. — Imeli smo že početkom tega leta priliko, da smo naznanili to prekrasno delo slovečéga pisatelja italijanskega, katero je sedaj v slovenskem prevodu izdala podjetna knjigarna Giontinijeva. Sosebno moramo pohvaliti gospodičino Janjo Miklavčič, da se je lotila težavnega pôsla in nam podala v našem duhu pisan prevod. V našem duhu, pravimo, zakaj g. prelagateljica

ni samó prevajala, nego se vselej skrbno ozirala na naše razmerje in na mladino slovensko, kateri je namenjena ta prelepa knjiga, izpustila tukaj posamičnosti, ondu zopet kaj izpremenila, tako, da je smeti knjigo čitati sléharnemu otroku našemu. Priznal nam bode vsakdo, da to ni posebno lahko delo, vendar smemo reči, da je prelagateljici na čast. Onim čitateljem našim, ki ne poznajo izvirnika, ustrezno bode morda, ako jim navedemo nekoliko stavkov iz ogovora pisateljevega: »Ta knjiga bi se lahko nasloвила: Zgodbe jednega šolskega leta — spisal učenec tretjega razreda ljudskih šol. — Ako rečem, da jo je spisal učenec tretjega razreda, ne trdim, da bi jo bil spisal prav tako, kakor je natisnjena. Samó po malem je zabeleževal — kakor je baš znal — kar je videl, slišal in mislil v šoli in zunaj šole. Oče njegov je koncem šolskega leta popravil te zapiske, oprezno pazeč, da ni izpreminjal mislij in besed dečkovih. Štiri leta pozneje jih je iz nova prečital deček, že gimnazijski učenec in jim dodal še marsikaj iz spomina, kateri mu je zvesto ohranil osebe in stvari«. — Toda motil bi se, kdor bi izvajal iz teh stavkov, da je knjiga namenjena samo dečkom ljudskih šol, nego uverjeni smo, da bode zanimala vsakogar, komur je do pristne poezije, katero prepletajo zlati nauki, najblažje ideje človeške. Pisatelj ne moralizira nikjer, kakor to čitamo v brezštevilnih spisih, namenjenih mladini, kjer pisatelji mislijo, da le tako dosežejo svoj namen, ako — dolgočasijo zvedavega bralca s široko razblinjenimi nauki in sentencijami, kakeršnih ponajveč niti ne umeje. Ne, Amicisovo knjigo diči lahko prozorno pripovedovanje, katero ti seza po nekod globoko v srce, ne da bi bila očita njega mér; nekateri oddelki človeka kár pretresajo zaradi vzvišenega jezika, navdušene dikcije! Kako krasne so n. pr. vse one mesečne pripovedke o malem sarajevskem rodoljubu, o črnogorskem stražniku, dubrovniškem pisarji, slavonskem bobnarčku, očetovem strežniku, rešitelju svoje bábice, o meščanstvu, od Apenin do And in o razbiti ladji! Ako takšne povesti ne vplivajo na srce mladega in tudi odraslega čitatelja, tedaj sploh ne vemo, kako bi jih bilo treba pisati. Kako krasno se slavi ljubezen do Bogá, do domovine, do bližnjika, do rodbine, do predstojnikov, učiteljev, dobrotnikov, delavcev! Mimo tega: kako pristno je opisano šolsko življenje! Čitatelj se nehoté uglablja v nekdanja leta, ko je sedeval v šolski klopi in preživel vse ono, kar je opisal pisatelj toli mojsterski. Iz kratka: Knjiga je vredna, da jo bere mladina, da jo bere sléharni izobraženec. — Kar se dostaje jezika samega, reči moramo, da je jako lep, čist in pravilen, poleg tega vseskozi preprost in lahko umeven.

»Srce« je izšlo v štirih zvezkih, vsak zvezek z lično barvano podobo na zavitku; cena posamičnim zvezkom je 20 kr. Okolo 19 pól stane tedaj samo 80 kr, menj že ne moremo zahtevati. Ako še povemo, da je knjiga posvečena prof. *Jožefu Stritarju*, ki je prvi opozoril občinstvo slovensko na ta krasni proizvod najnovejše književnosti italijanske, povedali smo vse, kar more biti namen kratkemu književnemu naznanilu, končno sodbo pa prepustimo razsodnim čitateljem, prepričani, da te najnovejše knjige slovenske nihče ne položí nezadovoljen iz rok.

»Slike sv. Križa pri Mariboru«. To je naslov knjižici, katera zasluđuje zaradi vsebine in zaradi duha te vsebine, da jo priporočimo pisateljem nabožnih stvarij v posnememo. Knjižico je spisal g. *I. Sattler*, župnik pri sv. Križi blizu Maribora ter jo je namenil in posvetil svojim župljanom, katerim razlaga v lepih govorih pomen slik, ki se nahajajo v njegovi oskromni župni cerkvi. Te slike, so med drugimi slike sv. Cirila, Metoda, Vitorina, Mohorja, Jeronima in dr. O teh svetnikih in blagovestnikih govori pisatelj, in način, kako govori, to je ravno, kar nam je treba posebe poudariti. Vera božja ogreva govore, a solnce ljubezni domovinske jih obseva. Pisatelj ne govori samo